

Penguin
Random
House

**Original Title: Artists: Inspiring Stories
of the World's Most Creative Minds**
Copyright © Dorling Kindersley Limited, 2022
A Penguin Random House Company

Bản quyền bản tiếng Việt ©
Công ty Cổ phần Văn hóa Đông A, 2024

Mọi tác quyền đều đã được bảo hộ. Không phần nào của tác phẩm này có thể được tái bản, sử dụng hay lưu truyền dưới bất kì hình thức nào hay bằng bất cứ phương tiện nào từ điện tử, máy móc, sao chép, ghi âm cho đến các hình thức khác, khi chưa có sự đồng ý trước bằng văn bản của người nắm giữ tác quyền.

NHÀ XUẤT BẢN DÂN TRÍ

Số 9, ngõ 26, phố Hoàng Cầu, Q. Đống Đa, TP. Hà Nội
VPGD: Số 278 Tôn Đức Thắng, Q. Đống Đa, TP. Hà Nội
ĐT: 024.66860751 - 024.66860753
Email: nxbdantri@gmail.com
Website: nxbdantri.com.vn

Chịu trách nhiệm xuất bản: Bùi Thị Hương
Chịu trách nhiệm nội dung: Lê Quang Khôi
Biên tập: Nguyễn Thảo Nguyên
Bìa và trình bày: Hoàng Thảo
Sửa bản in: Hoài Thu, Thanh Tâm

CÔNG TY CỔ PHẦN VĂN HÓA ĐÔNG A

Hà Nội: 113 Đông Các, P. Ô Chợ Dừa, Q. Đống Đa
ĐT: 024.38569367 - 024.38569381; Fax: 024.38569367
Tp. Hồ Chí Minh: 209 Võ Văn Tần, P. 5, Q. 3
ĐT: 028.36369488; Fax: 028.36369489
Email: tdtdonga@gmail.com; Website: sachdonga.vn

In 2.000 cuốn, khổ 21 cm x 28 cm tại
Công ty TNHH MTV In Báo Nhân Dân TP. HCM,
D20/532P Ấp 4, Xã Phong Phú, Huyện Bình Chánh, TP. Hồ Chí Minh.
Số xác nhận đăng kí xuất bản: 1369-2024/CXBIPH/10-55/DT.
Số quyết định xuất bản: 1132/QĐXB-NXBĐT
do NXB Dân Trí cấp ngày 26/04/2024.
Mã ISBN: 978-604-40-2825-5.
In xong và nộp lưu chiếu năm 2024.

www.dk.com

MỤC LỤC

4 Lời nói đầu

TRƯỚC NĂM 1800

8 Nghệ thuật trên đá

10 Thutmose

12 Timarete & Irene

14 Myron & Phidias

16 Điêu khắc cổ đại

18 Iaia

20 Araniko

22 Vẽ người

24 Thảm Chu

26 Albrecht Dürer

28 Michelangelo & Raphael

30 Thời kỳ Phục hưng

32 Thân Su Nhâm Đường

34 Artemisia Gentileschi

36 Rembrandt van Rijn

38 Katsushika Hokusai

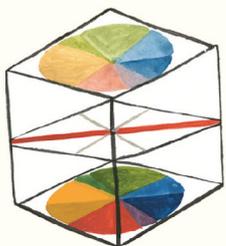
40 Hoạt họa

42 Adelaïde Labille-Guiard

Từ năm 1800 đến năm 1900

- 46 Rosa Bonheur
- 48 Harriet Powers
- 50 Auguste Rodin & Camille Claudel
- 52 Edmonia Lewis
- 54 Vincent van Gogh
- 56 Georges Seurat
- 58 Rabindranath Tagore
- 60 Trường phái Ấn tượng
- 62 Louis Wain
- 64 Hilma af Klint
- 66 Wassily Kandinsky
- 68 Nghệ thuật trừu tượng
- 70 Margaret Macdonald Mackintosh & Charles Rennie Mackintosh
- 72 Henri Matisse
- 74 Piet Mondrian
- 76 Paula Modersohn-Becker
- 78 Jean Arp & Sophie Taeuber-Arp
- 80 Clementine Hunter
- 82 Nghệ thuật dân gian
- 84 Pablo Picasso & Lyubov Popova
- 86 Georgia O'Keeffe
- 88 Nghệ thuật ghép dán

Sau năm 1900

- 92 Công nương Fahrelnissa Zeid
- 94 Gerda Taro
- 96 Louise Bourgeois
- 98 Chất liệu nghệ thuật
- 100 Jackson Pollock
- 102 Salvador Dalí
- 104 Dụng cụ
- 106 Frida Kahlo
- 108 Amrita Sher-Gil
- 110 Charlotte Salomon
- 112 Betye Saar
- 114 Andy Warhol
- 116 Nghệ thuật dấu tranh
- 118 Yayoi Kusama
- 120 Marisol
- 122 Paik Nam-June
- 124 Esther Mahlangu
- 126 Doris Salcedo
- 128 Yinka Shonibare
- 130 Jean-Michel Basquiat
- 132 Banksy
- 134 Mốc thời gian
- 136 Các nghệ sĩ khác
- 140 Thuật ngữ
- 142 Chỉ mục
- 144 Lời cảm ơn

TRƯỚC NĂM 1800

Ban đầu, con người dùng vật liệu tự nhiên (bao gồm máu của chính mình) để tạo ra các bức vẽ, bản in, bản khắc và tác phẩm điêu khắc. Qua thời gian, các chất liệu nghệ thuật mới, chẳng hạn như sơn dầu, được phát minh, nghệ sĩ phát triển kỹ năng và các phong trào nghệ thuật bắt đầu lan rộng. Tất cả những nghệ sĩ trong chương này đều sinh ra trước năm 1800.

Dấu tay

Một số nghệ sĩ thuở sơ khai đã đặt tay lên các bức tường trong hang và dùng xương chim rỗng để thổi màu lên đó. Họ lấy tay ra, để lại hình bàn tay không được phủ màu trên tường.

NGHỆ THUẬT TRÊN ĐÁ

Cách đây hàng ngàn năm, trước khi phát minh ra giấy hoặc toan, con người đã bắt đầu sáng tạo nghệ thuật trên đá hoặc sâu bên trong hang động. Một số người trét đất sét mềm lên thành hang rồi vẽ các hình thù nguệch ngoạc lên đó. Số khác sử dụng các công cụ bằng đá để khắc hình lên bề mặt, và một số vẽ bằng bột khoáng.

Động vật

Không ai biết tại sao các nghệ sĩ thời tiền sử lại vẽ động vật. Tuy nhiên, theo một số người, việc này bắt nguồn từ niềm tin rằng việc vẽ những con vật mà họ đi săn sẽ giúp “bắt giữ” chúng, từ đó khiến việc săn bắt trong đời thực trở nên dễ dàng hơn.

Hoạt động

“Tiên sử” nghĩa là trước khi chữ viết ra đời, vì vậy nghệ thuật hang động là một trong số ít manh mối mà chúng ta có được về cuộc sống của loài người từ xa xưa. Một số tác phẩm nghệ thuật hang động thể hiện các hoạt động hằng ngày của con người, chẳng hạn như săn bắn, mặc dù nhiều khả năng hơn là nhằm khắc họa bản thân động vật.

Động vật tuyệt chủng

Một số tác phẩm nghệ thuật trên đá và hang động mô tả các loài động vật hiện đã tuyệt chủng, bao gồm sư tử hang động (ảnh trên), voi tiên sử khổng lồ (gọi là voi răng máu), ngựa tiên sử và lười khổng lồ.

Các phương pháp khác nhau

Các nghệ sĩ hang động pha chế màu bằng cách trộn các vật liệu tự nhiên đã được nghiền nát, chẳng hạn như đất, phấn, đá màu và quả mọng với nước bọt hoặc mỡ động vật. Họ dùng cành cây, rêu, lông động vật hoặc xương để phết màu, hoặc thổi màu qua những chiếc xương rỗng.

Tôn giáo

Những tác phẩm nghệ thuật hang động thời tiền sử nằm sâu bên trong các hang động không có ai sinh sống có thể được tạo ra như một phần trong nghi lễ tôn giáo. Người ta cho rằng các nghệ sĩ này là những nhân vật tôn giáo quan trọng, có sức mạnh ma thuật, gọi là pháp sư.

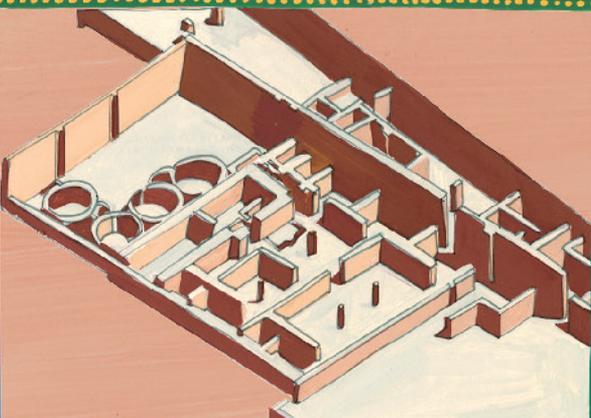

Danh hiệu đầy đủ của Thutmose là “Nhà điêu khắc được nhà vua yêu thích và Bạc thầy của tác phẩm”. Ông làm việc cho Pharaoh Akhenaten và Nữ hoàng Nefertiti vào khoảng năm 1300 TCN. Thutmose và gia đình sống trong một ngôi nhà cạnh xưởng lớn của ông. Ông đã tạo ra nhiều tác phẩm điêu khắc, đặc biệt là tượng bán thân của gia đình Pharaoh, và là một thành viên quan trọng của triều đình.

Phần lớn nghệ thuật của Ai Cập cổ đại đều được cách điệu - tức là được thể hiện với một dáng vẻ nào đó chứ không phải là sao chép giống hệt những gì đang mô tả. Người Ai Cập tin rằng hình ảnh đơn giản hóa sẽ giúp các vị thần dễ hiểu hơn. Tuy nhiên, nghệ thuật của Thutmose trông tự nhiên và sống động như thật.

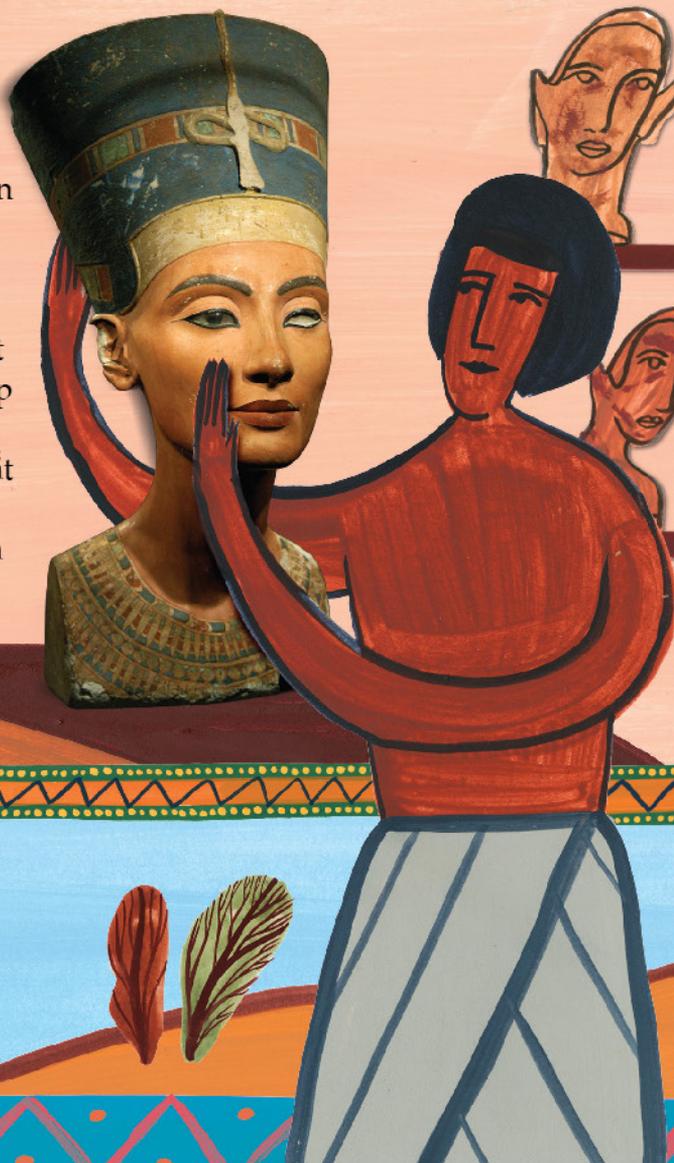
Thutmose sống ở Akhetaten, thành phố mới được xây dựng để làm thủ đô dưới thời Pharaoh Akhenaten. Nó đã bị bỏ hoang ngay sau khi Pharaoh qua đời, nhưng những tàn tích vẫn tồn tại cho đến ngày nay.

Các nhà khảo cổ học đã phát hiện ra xưởng của Thutmose liền kề với nhà ông ở Akhetaten. Bên trong có khoảng 50 tác phẩm điêu khắc mà Thutmose đã để lại, trong đó có một pho tượng Pharaoh Akhenaten.

Tạc tượng nữ hoàng

Trong xưởng của Thutmose có một bức tượng bán thân - tượng khắc họa phần đầu và vai - của Nữ hoàng Nefertiti, nhân vật được người Ai Cập cổ đại xem là nữ thần sống. Một mắt được làm bằng thạch anh, viên đá làm nên con mắt còn lại đã bị mất.

THUTMOSE

Nhà điêu khắc người Ai Cập
Khoảng thế kỷ XIV TCN

Oxit sắt

Pha chế màu

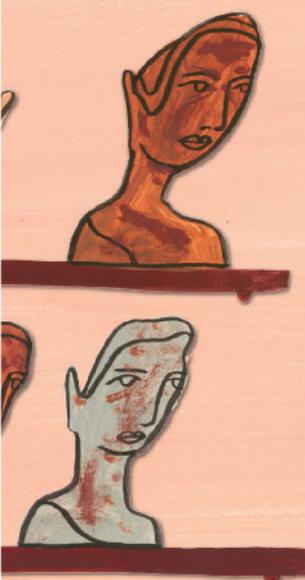
Khoáng chất tìm thấy trong đá được nghiền nát để tạo ra một số loại màu của người Ai Cập. Những khoáng chất này bao gồm oxit sắt, đá vôi, azurit và ngọc lưu ly.

Để sơn các tác phẩm điêu khắc của mình, Thutmose đã chế ra những cái chổi từ các cành cây bó lại, lá cọ hoặc dây thừng thắt nút.

Sự sống sau cái chết

Trong tiếng Ai Cập cổ đại, từ “nhà điêu khắc” nghĩa là “người duy trì sự sống”. Điều này là do người Ai Cập cổ đại tin rằng nếu họ tạo ra một bức tượng trường tồn của một người, người đó sẽ tồn tại mãi mãi – kể cả sau khi chết. Nhiều người muốn dựng tượng chính mình là vì thế. Thutmose và các trợ tá của ông luôn bận rộn tạc tượng của những người giàu có và nổi tiếng từ đá cứng. Xưởng của ông trông như một nhà máy.

Thutmose sử dụng đá vôi để chạm khắc các bức tượng bán thân của hoàng gia. Ông làm nhẵn bề mặt thô ráp bằng stucco – một loại vữa làm từ thạch cao đá, được nghiền thành bột và trộn với nước để tạo thành hỗn hợp sệt.

Không có nhiều thông tin khác về cuộc đời của Thutmose, và nhiều tác phẩm nghệ thuật của ông đã bị thất lạc. Hầu hết các tác phẩm có thể được dùng để trang trí nhà cửa của chủ nhân hoặc có thể được đặt trong các lăng mộ. Đây cũng là đối tượng của các vụ trộm cắp diễn ra hàng ngàn năm sau thời của ông.

Tuy nhiên, xưởng của Thutmose được phát hiện vào năm 1912, với bức tượng bán thân Nefertiti quý giá vẫn còn nguyên vẹn trên sàn. Có thể được tạo ra để các trợ tá của ông sao chép và học hỏi, hoặc chỉ đơn giản là một tác phẩm nghệ thuật bỏ đi, bức tượng bán thân này, cũng như những bức khác trong xưởng, thể hiện tài năng của Thutmose – nhà điêu khắc của Pharaoh.

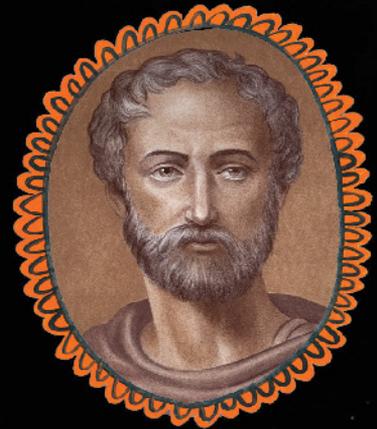

TIMARETE

Họa sĩ người Hy Lạp cổ đại · Thế kỷ V TCN

Hầu hết những nghệ sĩ được lưu danh trong lịch sử Hy Lạp cổ đại là nam giới, vốn được coi trọng hơn phụ nữ. Timarete là người đầu tiên trong số sáu nữ họa sĩ được ghi nhận.

Sử sách nhắc đến Timarete dưới ba cái tên - Thamyris, Tamaris và Thamar - và không có nhiều thông tin về cuộc đời bà. Bà là con gái của Micon Nhỏ, một họa sĩ sống và làm việc tại thành phố Athens sầm uất của Hy Lạp, vì vậy rất có thể đó là nơi bà chào đời. Bà nổi tiếng với bức tranh vẽ nữ thần Artemis được trưng bày tại Ephesus, một thành phố Hy Lạp cổ đại từ lâu đã trở thành đồng đồ nát. Tác phẩm về Artemis cũng đã bị thất lạc - cùng nhiều tác phẩm khác mà chúng ta có thể sẽ không bao giờ biết đến.

Triết gia, sử gia người Hy Lạp Pliny Lớn đã viết về Timarete và Irene trong cuốn sách Lịch sử tự nhiên. Ông sống vào thế kỷ I, khoảng 100 năm sau Irene và 500 năm sau Timarete.

Trong thần thoại, Artemis là nữ thần săn bắn. Bà đã biến một người đàn ông thành con hươu đực sau khi chàng ta nhìn bà tắm.

Các nghệ sĩ Hy Lạp cổ đại hướng tới sự hoàn hảo. Cũng như những thế kỷ gần đây, các loại hình nghệ thuật khác nhau xuất hiện và trở nên lỗi thời. Vào thời của Timarete, các nghệ sĩ tạo nên thứ nghệ thuật sống động, thể hiện những cảnh sắc và chuyển động thú vị.

Làm chuyện ngược đời

Pliny viết rằng Timarete “kính miệt nghĩa vụ của phụ nữ và theo nghề nghệ thuật như cha mình”. Điều này có nghĩa là bà không làm việc nhà - nấu ăn, dọn dẹp và may vá - như những gì được mong đợi ở một người phụ nữ.

IRENE

Họa sĩ người Hy Lạp cổ đại · Thế kỷ I TCN

Màu vẽ của Irene có thể là màu sáp hoặc màu keo, được làm từ chất liệu dính như là trứng và bột màu.

G giống như Timarete, Irene cũng được các sử gia gọi bằng những cái tên khác nhau vì ghi chép chính xác đã bị xáo trộn theo thời gian. Còn được gọi là Yrenes và Eirene, bà được ghi chép lại bởi một số sử gia người Hy Lạp - và hơn 1.000 năm sau đó bởi tác giả người Ý Giovanni Boccaccio ở thế kỷ XIV.

Irene được cha là nghệ sĩ Cratinus ở Athens dạy vẽ. Bà nổi tiếng với bức tranh vẽ một thiếu nữ (cô gái trẻ). Các sử gia cho rằng nhân vật này có thể là người nhận được sự chăm sóc từ nữ thần Hy Lạp Demeter, hình tượng của người mẹ. Irene cũng tìm thấy cảm hứng sáng tác từ giới giải trí. Theo ghi chép của Giovanni Boccaccio, bà đã vẽ một nghệ sĩ tung hứng và ít nhất hai nghệ sĩ biểu diễn nổi tiếng cùng thời - một vũ công và một đấu sĩ.

Tung hứng là một hình thức giải trí phổ biến ở Hy Lạp cổ đại. Phần lớn các nghệ sĩ tung hứng là phụ nữ.

Khiêu vũ thường là một phần của các nghi lễ tôn giáo, được biểu diễn với các nhạc cụ bao gồm đàn lia, đàn luyt và đàn cithara. Tùy vào sự kiện mà nhịp điệu có thể sôi động hoặc chậm rãi.

Đấu sĩ là những chiến binh La Mã cổ đại chiến đấu với nhau để mua vui cho khán giả. Tiếng tăm của họ lan sang Hy Lạp, và một số đấu sĩ đã trở nên nổi danh tại đây.

Kỹ thuật nấu chảy sáp hoàn toàn

Trong kỹ thuật điêu khắc đồng có lẽ đã được Myron sử dụng, một mô hình bằng đất sét được tạo ra.

Sáp được đổ thành khuôn xung quanh và phủ thêm đất sét, chứa lại một lỗ hổng. Khuôn được làm nóng để sáp tan và chảy ra khỏi lỗ, sau đó đồng nóng dạng lỏng được đổ vào. Đồng nguội đi và có hình dạng của khuôn đất sét.

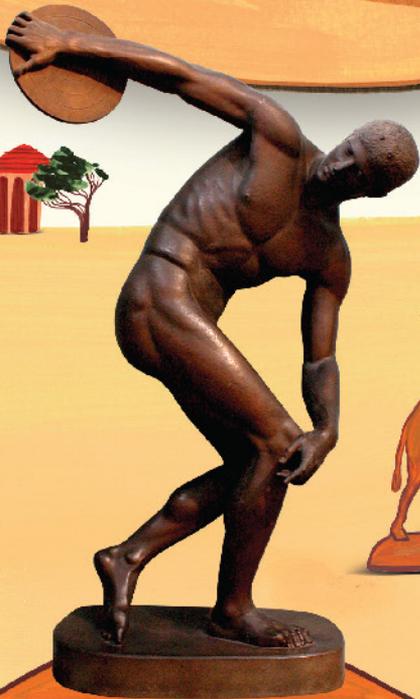

MYRON

Nhà điêu khắc người Hy Lạp cổ đại Thế kỷ V TCN

Những bức tượng từ thời Hy Lạp cổ đại vẫn tồn tại cho đến ngày nay – hơn 2.000 năm sau. Tuy nhiên, nhiều bức trong số đó đã bị hư hại hoặc thất lạc theo thời gian. Myron là một trong những nghệ sĩ đã thực hiện các tác phẩm điêu khắc này.

Myron đã tạc tượng cho các đền thờ thần Hy Lạp, lăng mộ và để dựng đài tưởng niệm, nơi tôn vinh những nhân vật quan trọng cũng như các vị thần. Ông đã sử dụng những loại vật liệu như cẩm thạch, đồng, gỗ và vàng lấp lánh.

Bức tượng Lược sĩ ném đĩa của Myron ghi lại khoảnh khắc một vận động viên chuẩn bị ném đĩa.

Nhiều nghệ sĩ, nhà văn, triết gia (các nhà tư tưởng và nhà khoa học thuở ban sơ) và giảng sư đã sống ở Athens.

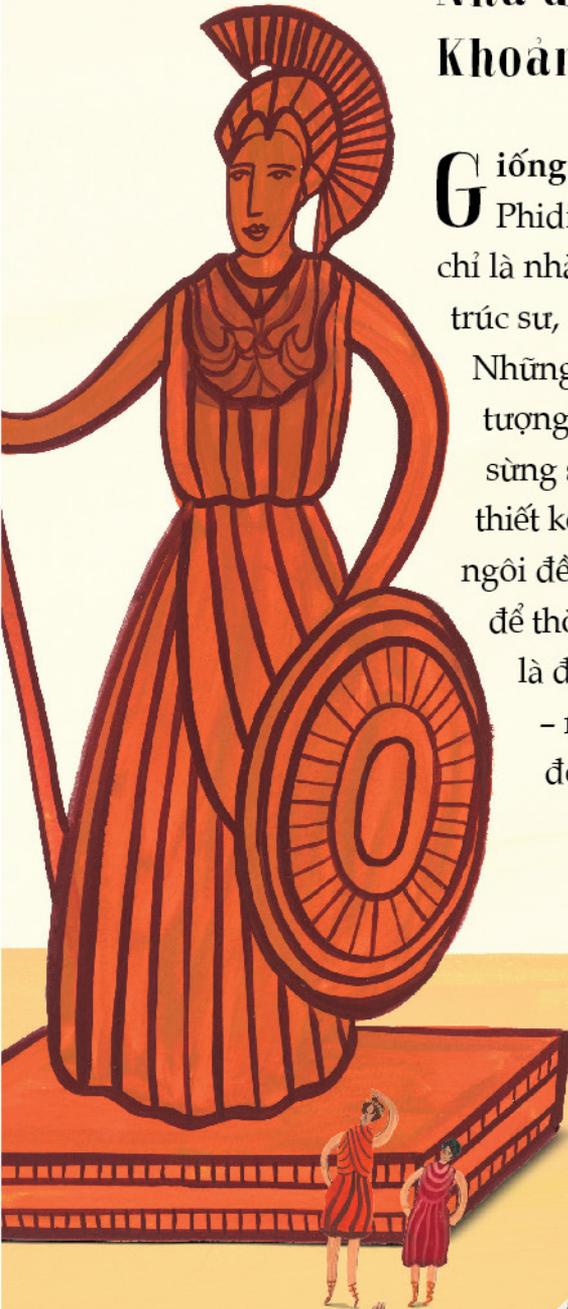

Bức tượng con bò do Myron tạc và đặt ở chợ trông giống thật đến nỗi những người khác – kể cả động vật – cũng cho rằng đó là thật!

Myron dành phần lớn cuộc đời ở thành bang Athens của Hy Lạp cổ đại – một nơi nhộn nhịp được xây dựng xung quanh Acropolis, hay còn gọi là “thành phố trên cao”. Những tác phẩm điêu khắc giống như thật của ông chủ yếu được làm bằng đồng, khắc họa các vị thần và các anh hùng trong thần thoại Hy Lạp. Tuy nhiên, Myron đặc biệt nổi tiếng với tượng các vận động viên và thú vật. Các chi tiết khác về cuộc đời của Myron đã mất dần theo thời gian.

PHIDIAS

Nhà điêu khắc người Hy Lạp cổ đại
Khoảng 488-431 TCN

G iống như người đồng nghiệp Myron, Phidias sống và làm việc ở Athens. Không chỉ là nhà điêu khắc, ông còn là họa sĩ và kiến trúc sư, tức là người thiết kế các công trình.

Những tác phẩm đầu tiên của ông bao gồm tượng nữ thần Athena bằng đồng khổng lồ sừng sừng trong thành phố. Phidias cũng thiết kế và giám sát việc xây dựng Parthenon, ngôi đền uy nghi bằng cẩm thạch cũng dành để thờ phụng nữ thần Athena. Ông được cho là đã sử dụng ý tưởng gọi là "Tỷ lệ vàng" - một cách sử dụng các tỷ lệ và phép đo để đạt được sự cân đối hoàn hảo.

Bức tượng thân Zeus bằng gỗ khổng lồ của Phidias được phủ ngà voi và có các chi tiết bằng vàng và đá quý. Bức tượng cao chạm trần của ngôi đền nơi nó tọa lạc.

Phidias mất 12 năm để hoàn thành bức tượng khổng lồ tạc thân Zeus, vua của các vị thần, và bức tượng đã trở thành một trong Bảy Kỳ quan Thế giới. Nhưng dù được tôn vinh là một nghệ sĩ tuổi trẻ tài cao, sau này ông bị kẻ thù buộc tội ăn trộm vật liệu đắt tiền từ các bức tượng Athena và Zeus. May thay, ông được chứng minh vô tội, và mọi người tiếp tục tán dương các tác phẩm nghệ thuật của ông.

Athena

Với chiều cao 9 m, bức tượng đồng Athena Promachos của Phidias là một tác phẩm điêu khắc đồ sộ ca tụng chiến thắng của Hy Lạp trước Ba Tư. Promachos có nghĩa là "chiến binh đi đầu", và Athena khoác áo giáp, tay phải cầm giáo.

Chỉ những bản sao thời La Mã của các tác phẩm điêu khắc của Phidias là còn tồn tại cho đến ngày nay. Có lẽ chúng đã được sơn bằng những màu tươi sáng, nhưng những màu này hiện đã phai mờ.

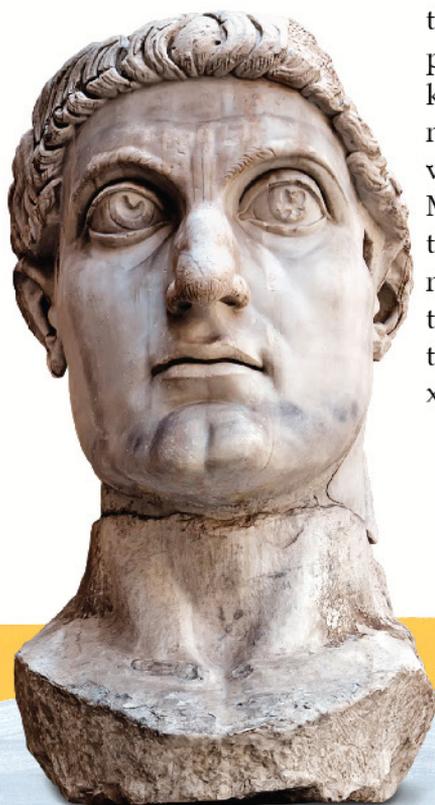

ĐIÊU KHẮC CỔ ĐẠI

Các nghệ sĩ thuộc các nền văn minh cổ đại trên khắp thế giới đã khéo léo đục đẽo và chạm khắc những tác phẩm điêu khắc tỉ mỉ. Họ sử dụng các vật liệu có màu sắc và kết cấu khác nhau, bao gồm các loại đá như đá bazan, đá vôi và cẩm thạch, cùng các kim loại như đồng. Một số tác phẩm điêu khắc vẫn còn tồn tại, vì vậy chúng ta có thể xem những chủ đề nào đã truyền cảm hứng cho các nghệ sĩ hàng ngàn năm về trước.

Sekhmet

Người Ai Cập cổ đại thường điêu khắc về các vị thần của họ. Mỗi vị thần gắn với một khía cạnh trong cuộc sống, chẳng hạn như tình yêu, và mang những đặc điểm riêng biệt, chẳng hạn như đầu động vật. Đây là bức tượng Sekhmet, nữ thần chữa lành và chiến tranh, có đầu sư tử.

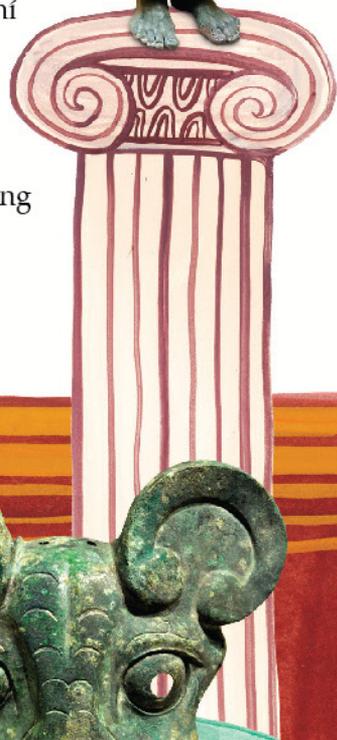

Đầu khổng lồ

Chiếc đầu lớn bằng cẩm thạch này là một trong số ít những gì còn lại của bức tượng khổng lồ Constantine, một hoàng đế La Mã cổ đại. Ước tính bức tượng cao 12 m – tương đương chiều cao của một tòa nhà ba tầng! Tượng được đặt ở Rome, thủ đô của Đế quốc La Mã.

Người đánh xe ngựa thành Delphi

Mặc dù nhiều tác phẩm điêu khắc bằng đồng được tạo ra ở Hy Lạp cổ đại, phần lớn trong số đó đã không còn tồn tại vì bị nấu chảy để làm vũ khí và các đồ vật khác. Một trong những bức tượng đồng nổi tiếng nhất còn sót lại là bức tượng người chiến thắng trong một cuộc đua xe ngựa.

Đồ đồng có màu vàng xỉn khi mới được chế tác. Tuy nhiên, nhiều bức tượng và cổ vật bằng đồng lại có màu xanh lục khi được tìm thấy. Điều này là do oxy trong không khí đã oxy hóa đồng theo thời gian và khiến nó chuyển sang màu xanh lục.

Cừu trong bụi cây

Đây là một trong hai bức tượng giống hệt nhau được làm ở Luông Hà (Iraq ngày nay), trong khoảng từ năm 2600 đến 2400 TCN. Người nghệ sĩ đã sử dụng các vật liệu khác nhau với nhiều màu sắc, bao gồm ngọc lưu ly quý giá, đồng đỏ và vàng. Các bức tượng nhỏ này có thể đã được tạo ra để khuyến khích cây trồng phát triển - hoặc đơn giản là để trang trí.

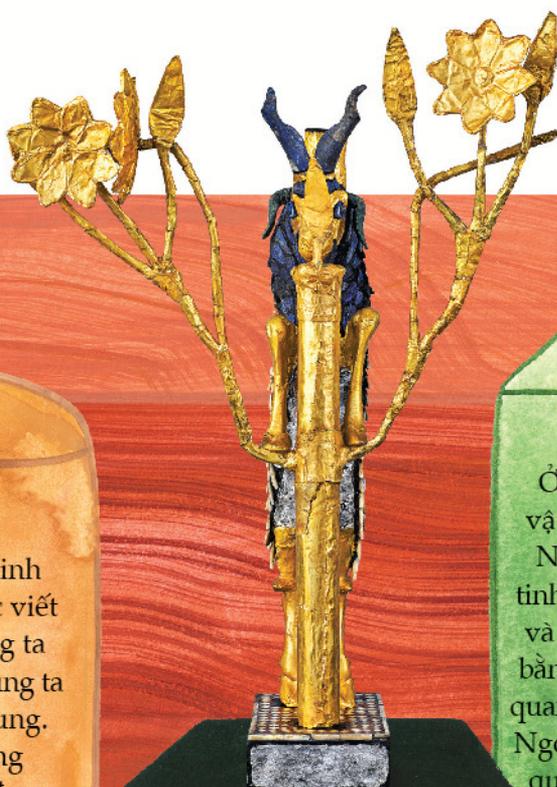

Mẫu thân

Các ghi chép của nền văn minh thung lũng Indus cổ đại được viết bằng thứ ngôn ngữ mà chúng ta không thể đọc được, vì vậy chúng ta chỉ có thể phỏng đoán nội dung.

Họ để lại cho hậu thế những bức tượng nhỏ bằng đất sét được cho là mang mục đích tôn giáo.

Bức tượng này có thể mô tả mẫu thân, có lẽ được tạo ra để mang lại may mắn cho những người muốn có con.

Ngọc bích

Ở Trung Quốc cổ đại, ngọc bích là một vật liệu thường được dùng để điêu khắc. Người ta tin rằng ngọc bích thể hiện sự tinh khiết, vẻ đẹp hoặc thậm chí là sự bất tử, và các nghệ sĩ đã chạm khắc các tác phẩm bằng ngọc bích để tôn vinh những nhân vật quan trọng, chẳng hạn như các nhà lãnh đạo. Ngọc bích trong những tác phẩm điêu khắc quý giá này phải được chạm khắc tinh xảo bằng các dụng cụ mềm.

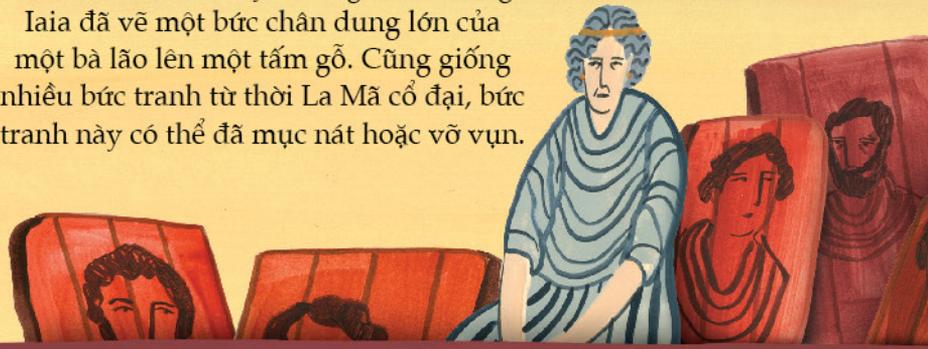
Lớp vỏ thô ráp bọc ngoài ngọc bích phải được mài sạch nhằm để lộ ra màu xanh lục đặc trưng của loại đá này.

Đất nung làm từ đất sét được nặn thành hình dạng mong muốn, sau đó nung trong lò cho đến khi cứng lại.

Người phụ nữ già

Qua lời kể của Pliny, chúng ta biết rằng Iaiia đã vẽ một bức chân dung lớn của một bà lão lên một tấm gỗ. Cũng giống nhiều bức tranh từ thời La Mã cổ đại, bức tranh này có thể đã mục nát hoặc vỡ vụn.

Iaia tìm được rất nhiều việc ở thành Rome nhộn nhịp. Vào thời điểm đó, Rome đầy rẫy những ngôi đền và cung điện bằng cẩm thạch lấp lánh, và có hơn một triệu cư dân. Đó là thành phố lớn nhất thế giới.

Rất lâu trước khi ảnh tự chụp ra đời, Iaiia được cho là họa sĩ đầu tiên tự vẽ tranh chân dung. Bà sinh ra ở Cyzicus, một thị trấn xưa kia thuộc Hy Lạp và nay thuộc Thổ Nhĩ Kỳ, rồi trở thành một họa sĩ và thợ chạm khắc ngà voi nổi tiếng.

Không có nhiều thông tin về cuộc đời của Iaiia ngoại trừ việc bà rời Cyzicus đến Rome vào một thời điểm nào đó, và tại Rome, bà đã tạo ra hầu hết các tác phẩm của mình. Các nữ họa sĩ đương thời khác được đào tạo bởi cha hoặc anh trai của họ, nhưng không rõ điều này có đúng với Iaiia không. Bà được kể lại bởi một tác giả cổ đại tên là Pliny Lớn, người đã đề cập đến bức chân dung tự họa đột phá của bà. Ông cũng viết rằng hầu hết các bức tranh của bà đều vẽ phụ nữ.

IAIA

Họa sĩ và thợ chạm khắc người La Mã cổ đại
Khoảng 116-27 TCN

Ngà voi là vật liệu phổ biến để chạm, khắc hoặc thiết kế lên đó. Công việc này đòi hỏi nhiều kỹ năng và sự kiên nhẫn. Ngày nay, người ta nhận ra rằng lấy ngà voi khỏi voi là một việc tàn nhẫn.

Quyết tâm thực hiện

Iaia vẽ trên gỗ, vải lanh và cẩm thạch, sử dụng hai loại màu chính là màu keo và màu sáp. Màu keo được làm bằng bột màu trộn với nước và chất kết dính, chẳng hạn như tinh bột. Màu sáp là một phương pháp vẽ tranh bằng cách sử dụng sáp nóng và dầu trộn với chất màu.

Iaia không bao giờ kết hôn, một việc vốn bất thường vào thời đó. Nhờ vậy, bà không phải dành thời gian chăm sóc gia đình như hầu hết những phụ nữ khác. Thay vào đó, bà có thể tập trung để trở thành một nghệ sĩ. Chắc hẳn bà đã phải rất quyết tâm để trở nên thành công trong một thế giới do nam giới thống trị.

Hai họa sĩ nổi tiếng nhất thời đó là hai nam họa sĩ tên là Sopolis và Dionysius. Tuy nhiên, người ta cho rằng Iaia kiếm nhiều tiền hơn hai người này bằng cách vẽ nhanh hơn.

Nghệ thuật La Mã

Hầu hết các tác phẩm nghệ thuật La Mã cổ đại còn lại đến ngày nay đều là những bức vẽ trên tường đá, chẳng hạn như bức ở trên, tranh khảm hoặc tượng làm bằng cẩm thạch hoặc đồng. Theo những gì chúng ta biết được, không có bức tranh nào của Iaia còn tồn tại.

